Ankenævnet for Forsikring

Den 7. oktober 2015 blev i sag nr. 87770:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har gruppeulykkesforsikring hos Tryg Forsikring A/S. Han klager over selskabets afvisning af at yde dækning i anledning af et anmeldt ulykkestilfælde den 7/4 2014. Klageren fik ved hændelsen det yderste led af sin venstre pegefinger klemt af i en pakkemaskine på sit arbejde.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klageren fremkaldte ulykken ved grov uagtsomhed, idet han med henblik på at fjerne en pose, der havde sat sig fast i maskinen, mod forskrifterne stak hænderne op under beskyttelseslågerne i stedet for at åbne lågerne, hvorved maskinens nødstop ville være blevet aktiveret.

Klageren erkender at have stukket hænderne op under lågen, men afviser at have udvist grov uagtsomhed. Han har til støtte herfor anført, at han ikke var blevet instrueret i, at lågerne skulle åbnes ved driftstop, at han alene var blevet oplært af en kollega og ikke af en sikkerhedsrepræsentant.

Af Arbejdstilsynets beskrivelse af 11/4 2014 fremgår:

> "Arbejdstilsynet ved tilsynsførende …, har en 9. april 2014 besøgt [arbejdsplads], på baggrund af en arbejdsulykke, hvor en medarbejder fik klippet sin fingerspids af i en foliemaskine. Maskinen fylder … i poser, som så bliver svejst sammen af nogle varmeflader der presser sammen om posen ved en stempel-bevægelse.

2. 87770

Under besøget talte Arbejdstilsynet med arbejdsmiljørepræsentant …, operatør … og driftleder … . Arbejdstilsynet talte ikke med skadelidte, da han stadig var sygemeldt pga. ulykken.
Følgende blev oplyst og bekræftet af lederen:

- Maskinen hvor ulykken skete er en såkaldt foliemaskine fra ….
- Maskinen er fra ca. år 2010 og sansynligvis CE-mærket.
- Skadelidte var operator på maskinen, og havde arbejdet ved maskinen i ca. 3 måneder hvor han forinden havde faet en god oplæring i denne.
- Maskinen og dens bevægelige dele var afskærmet med låger af plexiglas. Lågerne var overvåget af låge-switchs som stopper maskinen, hvis lågerne bliver åbnet.
- Det sker nogen gange at der er noget der sætter sig fast i maskinen (driftstop), og her er medarbejderne instrueret i at åbne lågerne på maskinen, og herefter rette fejlen.
- Skadelidte har under et driftstop, af uvisse grunde ikke åbnet lågerne for at rette fejlen, men stukket armen igennem en åbning under lågerne i stedet. (se fotos)
- Der er ca. 50 cm. fra åbningen under lågerne og op til stempel-bevægelsen, men det kunne alligevel lade sig gøre for skadelidte at nå så langt op, at hans fingre kom i klemme og derved fik klippet fingerspidsen af.

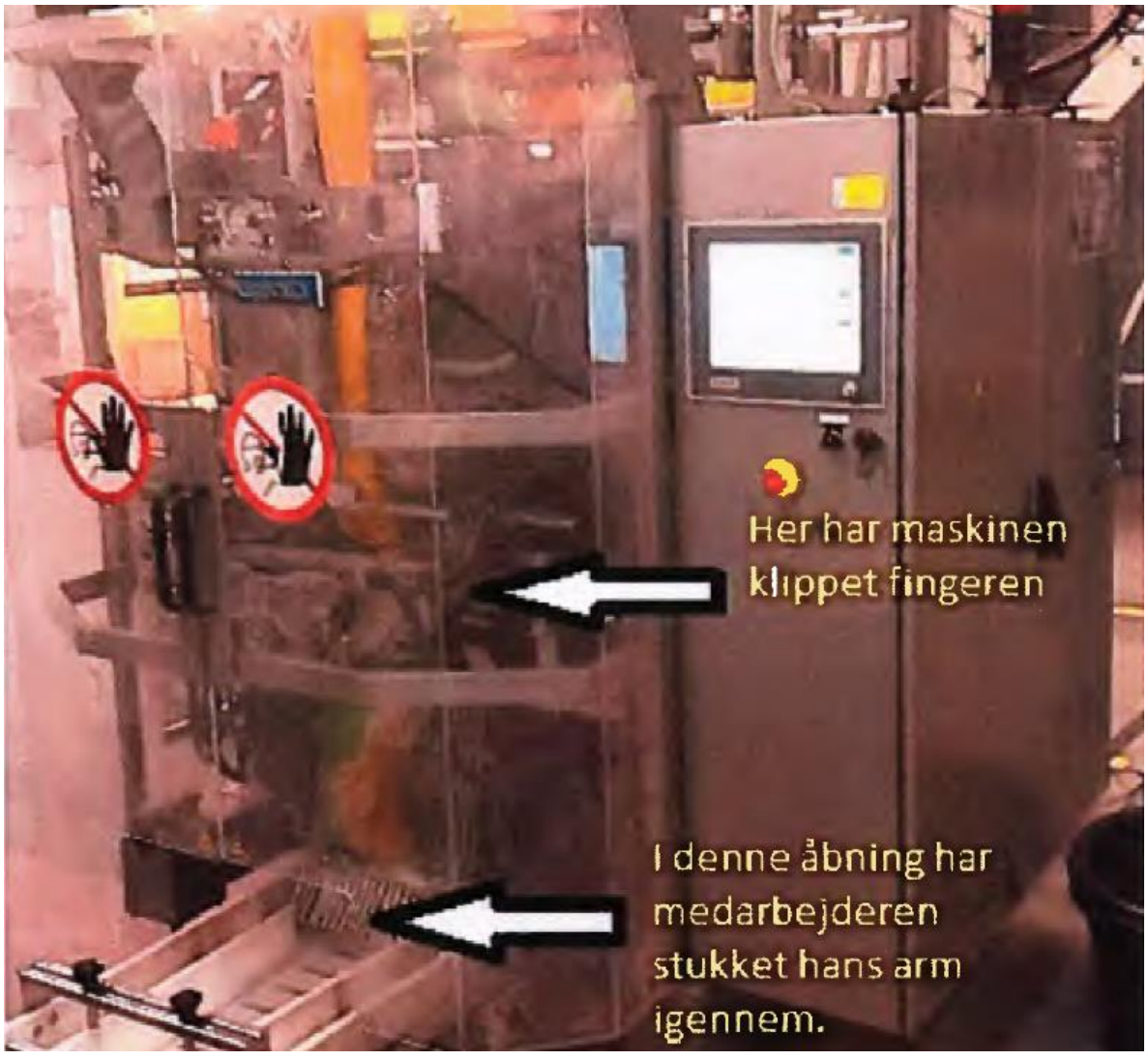

"

3. 87770

Af Arbejdstilsynets "Rapport om grove overtrædelser" af 11/4 2014 fremgår bl.a.:

"Arbejdsgivers oplysninger:

Spm. 13: Er der ført tilsyn med arbejdet?

Ja

Spm. 14: Hvordan er tilsynet udført?

Der er altid en kollega eller leder i nærheden

Spm. 15: Hvornår er der senest ført tilsyn med arbejdet?

Samme dag.

Arbejdsgivers instruktion i arbejdet:
…
Arbejdsgiverens oplysninger:

Spm. 19: Har den ansatte fået at vide, hvordan det konkrete arbejde skulle udføres sikkert?

Ja

Spm. 20: Hvis ja, hvad har den ansatte fået at vide om sikkerheden?
At man altid skal åbne låge ved driftstop

Spm. 21: Hvornår har den ansatte senest fået instruktion i sikkerheden?

?"

Af skadeanmeldelsen fremgår bl.a.:

"**Ulykkestilfælde**
Skadeårsag bedes besvaret med en klar beskrivelse af de omstændigheder, der fremkaldte skaden.

Jeg ville fjerne en defekt pose i pakkemaskine"

Klageren har i spørgeskema fra selskabet bl.a. anført:

"Da jeg ville fri-gøre en pose, ved at trække i den med venstre hånd, kom 3 fingre ved et uheld så tæt på pakkemaskinens lukke-mekanisme, at de 3 fingre kom i klemme. Hud og bløddele af yderste led på pegefinger blev klemt af. Under skade-stue besøg blev det konstateret at yderste led på venstre pegefinger var amputeret.
…
Hvilke sikkerhedsregler er der omkring brug af maskinen og blev eventuelt sikkerhedsudstyr brugt?
Maskiinen er afskærmet. Afskæmning sad korrekt."

4. 87770

Virksomheden (arbejdsgiver) har i anmeldelse af arbejdsulykke til selskabet bl.a. anført:

> "**Beskrivelse af forløbet**
>
> [Klageren] ser at folievikler er stoppet p.g.a. at folie har sat sig fast, og vil løsne dette. I stedet for at åbne låge med sikkerhedskontakter, sætter han sig på knæ og stikker hånden ind under sikkerhedshegnet og løsner folien, med det resultat at maskinen kører videre og snitter det yderste led af fingeren af."

Arbejdstilsynet gav ved brev af 28/4 2014 virksomheden påbud om at sikre, at arbejdet ved pakkemaskinen kan ske på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde. Arbejdstilsynet har i bilag til påbuddet bl.a. anført:

"

Begrundelse for påbud	Det er Arbejdstilsynets vurdering at foliemaskinen ikke er tilstrækkeligt afskærmet mod klemningsfare ved bevægelige og farlige maskindele. Dette begrundes i, at det trods den eksisterende afskærmning, har kunnet lade sig gøre for skadelidte at nå op til en farlig maskindel og komme til skade.
…	…
Vejledning	Påbuddet kan evt. efterkommes ved at afskærme maskinen yderligere, så det ikke er muligt for operatoren at nå ind til bevægelige maskindele under drift. Indtil påbuddet er efterkommet, bør virksomheden sikre sig, at instruktionen omkring brugen af maskinen bliver skærpet. Virksomheden bør også sikre sig at afskærmningen er i orden på lignende maskiner i virksomheden.

"

Selskabet afviste ved brev af 13/8 2014 til klageren skaden med henvisning til, at der var udvist grov uagtsomhed.

Klagerens repræsentant har i brev af 25/9 2014 til selskabet bl.a. anført:

> "I jeres afgørelse *vurderer* I, at der er tale om grov uagtsomhed, idet [klageren] *bevidst* har fjernet en fastklemt pose.
> Det fremgår videre at jeres brev, at [klageren] skulle være *instrueret* i at åbne lågerne på maskinen, således maskinen automatisk stopper med at køre. Endvidere *er det på maskinen tydelig angivet,* at man ikke må stikke hænderne ind bag glaslågen på maskinen.
>
> Dette giver anledning til bemærkninger:
>
> **Instruktion:**
> [Klageren] startede i jobbet 6. januar 2014 og der var ingen instruktion i anvendelse af maskinen. Instruktionen har alene været sidemandsoplæring og den måde, som fastklemte poser blev fjernet på, har været ganske som den måde [han] fjernede posen på den 7. april 2014 - og som øvrige medarbejdere og også [klageren] har udført arbejdet på - i det mindste frem til 7. april 2014.

Den pågældende dag var [han] i snak med arbejdslederen samtidig med maskinen arbejdede. Drøftelserne gik på, om [han] var interesseret i en fast stilling, idet [han] jo netop havde været på virksomheden i 3 måneder. Det var under den drøftelse, at posen satte sig fast og [han] har sikkert været distraheret og ikke opmærksom på den arbejdende maskine, så det gik galt.

Skiltning:
Skiltningen på maskinen om faren ved arbejdende maskine, er først monteret efter [klagerens] ulykke, ligesom der først efter ulykken er monteret beskyttelsesplader. Begge dele må være at se på de billeder, som er taget i forbindelse med ulykken.

Det er således vores helt klare opfattelse, at der ikke er tale om grov uagtsomhed - men selvfølgelig er der tale om simpel uagtsomhed.

Hovedparten af de ulykker som sker, skyldes jo simpel uagtsomhed.

Med den baggrund skal TRYG anerkende at skaden på [klageren] er dækningsberettiget."

I brev af 10/12 2014 fra selskabet fremgår det, at selskabet fastholder, at der var afsat afskærmning for maskinen, men at skiltningen på maskinen først blev monteret efter skaden.

Klageren har i klageskemaet af 1/3 2015 anført:

"**Sagsfremstilling**
Supplerende redegørelse kan evt. vedhæftes som bilag.

Tryg har afvist at betale erstatning efter arbejdsulykke d. 7/4-[14]. Selvom arbejdsskadestyrelsen har godkendt skaden som arbejdsskade.
Tryg forsikring har ikke ret i at der var tale om grov uagtsomhed fra min side, idet jeg var sidemandsoplært til at betjene maskinen på den måde som førte til ulykken d. 7/4-14.
Da jeg arbejdede på aftenhold, er jeg ikke oplært af sikkerhedsrepræsentant.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Erstatning efter arbejdsulykke d. 7/4-14."

Selskabet har i brev af 23/4 2015 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis skal vi beklage det sene svar.

Sagen er behandlet efter forsikringsbetingelserne for ulykkesforsikring nr. 1370 og drejer sig om, at vores kunde … kom til skade med venstre pegefinger i forbindelse med en arbejdsulykke.
…

Vurdering

Efter at have modtaget klagen fra Ankenævnet, har vi gennemgået sagen på ny.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes stykke [afsnit 2, stk. 2.4.2] at følger af ulykkestilfælde, der er fremkaldt af forsikrede med vilje eller ved grov uagtsomhed, er undtaget fra dækning.
Det fremgår af sagen, at vores kunde i forbindelse med driftsstop på foliemaskine, sætter sig på knæ og fører hånden ind under sikkerhedshegn og 50 cm op i den stadig kørende maskine for at løsne en pose som havde sat sig i klemme. Dette resulterer i, at maskinen snitter yderste led af vores kundes venstre pegefinger.

Vores kunde var operatør på maskinen og havde arbejdet med den i ca. 3 måneder da skaden sker. Forinden havde han fået en god oplæring i at betjene den. Han var i den forbindelse informeret om, at i tilfælde af, at noget materiale satte sig fast i maskinen, skulle han åbne lågerne, således at maskinen automatisk slukkede og først derefter rette fejlen.

Kunden vælger på trods af denne instruktion at føre hånden 50 cm op i maskinen og fjerne det fastklemte materiale uden først at stoppe den.

Det er vores vurdering, at vores kunde ved denne adfærd har bragt sig i en situation hvor han måtte indse, at der var en indlysende fare for et begivenhedsforløb og en personskade som den der faktisk indtrådte.

Vi fastholder derfor, at der er tale om grov uagtsomhed, og at vores kundes personskade er undtaget fra dækning i henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 3.3.1. Vi henviser også til forsikringslovens § 18 stk. 2 samt ankenævnskendelsen nr. 67.629 samt nr. nr. 84.894 hvor lignende forhold gjorde sig gældende."

Klageren har i mail af 29/4 2015 til nævnet heroverfor bemærket:

"Hermed kommentarer til Tryg's svar til Ankenævnet for forsikring, dateret 23/4-15.

1. Mht. afskærmning og afmærkning af maskinen: Jeg ved at der blev sat yderligere afskærmning på maskinen umiddelbart efter ulykken d. 7/4-14. Klistermærke med forbud mod at stikke hænder ind bag glaslågerne er påsat efter ulykken. Min underarm kan kun nå ca. 35 cm. op bag en afskærmning. Se iøvrigt brev fra Tryg, dateret 10/12-14, bilag 6. Samt brev fra … , dateret 25/9-14 til Tryg. Tryg nævner dette brev i deres brev, dateret 23/4-15, til Ankenævnet for forsikring, men sender ikke brevet med som bilag. Derfor vedhæfter jeg brevet af 25/9-15, til denne e-mail.

2. Er maskinen CE-mærket ?, og hvis ja vil jeg gerne se godkendelsen.

3. Oplærning var sidemands-oplærning, uden tilstedeværelse af sikkerhedsrepræsentant (sikkehedsrepræsentant er ikke tilstede, mens der arbejdes på aftenhold).
Det var almindelig arbejdsgang blandt alle der betjente maskinen, at løsne folie ved driftstop, som jeg havde til hensigt, da ulykken indtræf ved et uheld d. 7/4-14.
Jeg var ikke instrueret i at åbne låger på maskinen ved driftstop.
Det var ikke indlysende for mig at der var en fare forbundet med min handling d. 7/4-[14], idet det var almindelig kendt arbejdsgang hos alle kollegaer, der betjente maskinen.
Tryg er informeret om den instruktion der har fundet sted ifm. betjening af maskinen i brev fra … , dateret 25/9-14."

Selskabet har i brev af 20/5 2015 til nævnet anført:

> "Kundens bemærkning under punkt 3 giver anledning til en yderligere kommentar. Følgende fremgår af bl.a. af bilag 1 til Arbejdstilsynets afgørelse af 28. april 2014:
> '• Skadelidte var operatør på maskinen, og havde arbejdet ved maskinen i ca. 3 måneder hvor han forinden havde fået en god oplæring i denne.
> • Maskinen og dens bevægelige dele var afskærmet med låger af plexiglas. Lågerne var overvåget af låge-switchs som stopper maskinen, hvis lågerne bliver åbnet.
> • Det sker nogen gange at der er noget der sætter sig fast i maskinen (driftstop), og her er medarbejderne instrueret i at åbne lågerne på maskinen, og herefter rette fejlen.
> • Skadelidte har under et driftstop, af uvisse grunde ikke åbnet lågerne for at rette fejlen, men stukket armen igennem en åbning under lågerne i stedet. (se fotos)
> • Der er ca. 50 cm. fra åbningen under lågerne og op til stempel-bevægelsen, men det kunne alligevel lade sig gøre for skadelidte at nå så langt op, at hans fingre kom i klemme og derved fik klippet fingerspidsen af.'
>
> På denne baggrund finder vi fortsat, at der har været en indlysende fare for den skete skade ved den af kunden foretagne handling, og fastholder således, at der tale om grov uagtsomhed."

Nævnets sekretariat har ved brev af 23/6 2015 til selskabet spurgt, om den virksomhed, arbejdsskaden skete hos, har gjort indsigelser eller bemærkninger til Arbejdstilsynets brev af 11/4 2014.

Selskabet har i mail af 15/7 2015 til nævnet hertil anført:

> "Vi vender hermed tilbage med henvisning til vores brev af 1. juli 2015, idet vi har modtaget kopi af relevante akter fra Arbejdstilsynet.
>
> Af bilag 1 'Påbud om at sikre at arbejdet ved '… foliemaskinen' kan ske på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde' fremgår det blandt andet under beskrivelsen af de faktiske forhold på arbejdsstedet at:
>
> > Skadelidte var operatør på maskinen, og havde arbejdet ved maskinen i ca. 3 måneder, hvor han forinden havde fået en god oplæring i denne.
> > Maskinen og dens bevægelige dele var afskærmet med låger af plexiglas. Lågerne var overvåget af låge-switchs, som stopper maskinen, hvis lågerne åbnes.
> > Det sker nogen gange, at der er noget, der sætter sig fast i maskinen (driftsstop), og her er medarbejderne instrueret i, at åbne lågerne på maskinen, og herefter rette fejlen.
> > Skadelidte har under et driftsstop, af uvisse grunde ikke åbnet lågerne for at rette fejlen, men stukket armen igennem en åbning under lågerne i stedet.
> > Der er ca. 50 cm fra åbningen under lågerne og op til stempel-bevægelsen, men det kunne alligevel lade sig gøre for skadelidte at nå så langt op, at hans fingre kom i klemme og derved fik klippet fingerspidsen af.
>
> Der er således fortsat vores opfattelse, at vores kunde helt bevidst handler mod den givne instruks og stikker armen ca. 50 cm op under plexiglaslågerne, mens maskinen kører. I stedet kunne vores kunde have åbnet lågerne, hvilket havde bevirket, at maskinen stand-

sede, og derefter udføre fjerne den genstand, der var årsag til problemet. Ved at anvende den fremgangsmåde, som vores kunde gjorde, er der en indlysende fare for, at man kan komme til skade, idet man stikker hånden/fingrene op til de bevægelige dele i foliemaskinen, mens denne fortsat kører.

Virksomhedens tilbagemelding til Arbejdstilsynet: Virksomheden har givet tilbagemelding til Arbejdstilsynet den 30. april 2015. Af denne tilbagemelding fremgår det, at man efter uheldet har sikret den pågældende maskine med nogle metalbøjler, således at det ikke længere er fysisk muligt at nå ind til de bevægelige dele på foliemaskinen, det vil sige at man ikke længere kan stikke armen 50 cm ind under lågerne og nå op til stempelbevægelsen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at vi ikke mener, at arbejdsgiverens efterlevelse af påbuddet fra Arbejdstilsynet har betydning for vurderingen af, hvorvidt vores kunde har handlet groft uagtsomt. Arbejdsgiveren er som bekendt underlagt nogle strenge regler om en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig indretning af arbejdspladsen jf. reglerne i arbejdsmiljøloven.

Tilbagemeldingen og den deraf følgende sikring i form af yderligere afskærmning af maskinens bevægelige dele, kan alene tillægges den betydning, at vores kundes arbejdsgiver har sikret, at selv medarbejdere, der handler mod de instruktioner, der er givet af arbejdsgiveren, ikke fremover, vil kunne komme til skade på samme måde, som vores kunde gjorde det ved den pågældende maskine."

Af forsikringsbetingelserne (1370) fremgår bl.a.:

"**1. Hvad dækker forsikringen**

Forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde.

Ved ulykkestilfælde forstås en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet med påviselig beskadigelse af dette til følge.
…
2. Hvad dækker forsikringen ikke
…
Stk. 2.4
Følger af ulykkestilfælde der skyldes den forsikredes:
…
Stk. 2.4.2
grove uagtsomhed"

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at selskabet i sine betingelser har forbeholdt sig fuldstændig ansvarsfrihed ved grov uagtsomhed.

Beskadigelsen af klagerens finger skete, da han i bestræbelsen på at fjerne en pose, der havde sig fast i den pakkemaskine, han betjente, stak hænderne op under beskyttelseslågerne, hvorved hans fingre kom i klemme, og han fik klippet eller klemt det yderste led af venstre pegefinger af.

Det fremgår af Arbejdstilsynets beskrivelse af de faktiske forhold, at klageren havde fået god oplæring i betjening af maskinen, som han havde arbejdet ved i tre måneder. Det fremgår endvidere, at medarbejderne var blevet instrueret i, at fejlretning som følge af driftsstop skulle ske ved, at plexiglasbeskyttelseslågerne åbnedes, hvorved nødstop automatisk aktiveredes.

Klageren har blandt andet oplyst, at han var blevet instrueret i at stikke hænderne op under plexiglasbeskyttelseslågerne, og at denne procedure først blev ændret på virksomheden efter hans tilskadekomst.

Nævnet finder i overensstemmelse med Arbejdstilsynets beskrivelse at måtte lægge til grund, at klageren var blevet behørigt instrueret om at åbne plexiglasbeskyttelseslågerne ved driftsstop i en situation som den foreliggende. Nævnet lægger derfor til grund, at ulykken var en følge af klagerens tilsidesættelse af sikkerhedsreglerne.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet på det foreliggende grundlag ikke at kunne kritisere, at selskabet på denne baggrund har afvist at yde dækning med henvisning til, at klageren har fremkaldt ulykkestilfældet ved grov uagtsomhed.

Nævnet har truffet sin afgørelse på skriftligt grundlag. Det kan derfor ikke udelukkes, at en bevisførelse for en domstol kan føre til et andet resultat. En sådan sag må i givet fald anlægges af klageren mod selskabet.

10. 87770

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand